

UNA ULLADA A SÍRIA

Un país en estat d'alerta

El 1970 Hafez Al-Assad, actual president del país, pujava al poder mitjançant un colp d'estat anomenat «Moviment Corrector», ja que es produïa dins del mateix partit Baaz que governava des de 1963. Aquest partit és el mateix que hi ha a Iraq, però amb un altra orientació política; és a dir, el grup polític que des de fa divuit anys té el poder a Síria és un altre fragment del dirigit per Saddam Hussein al país veí.

Hafez Al-Assad pertany a una secta

Musulmans, fragmentats en un considerable nombre de sectes, alguns cristians i una minoria de jueus formen la societat síria. L'heterogeneïtat, no sols religiosa, és una de les característiques fonamentals d'aquest país considerat el melic del Pròxim Orient.

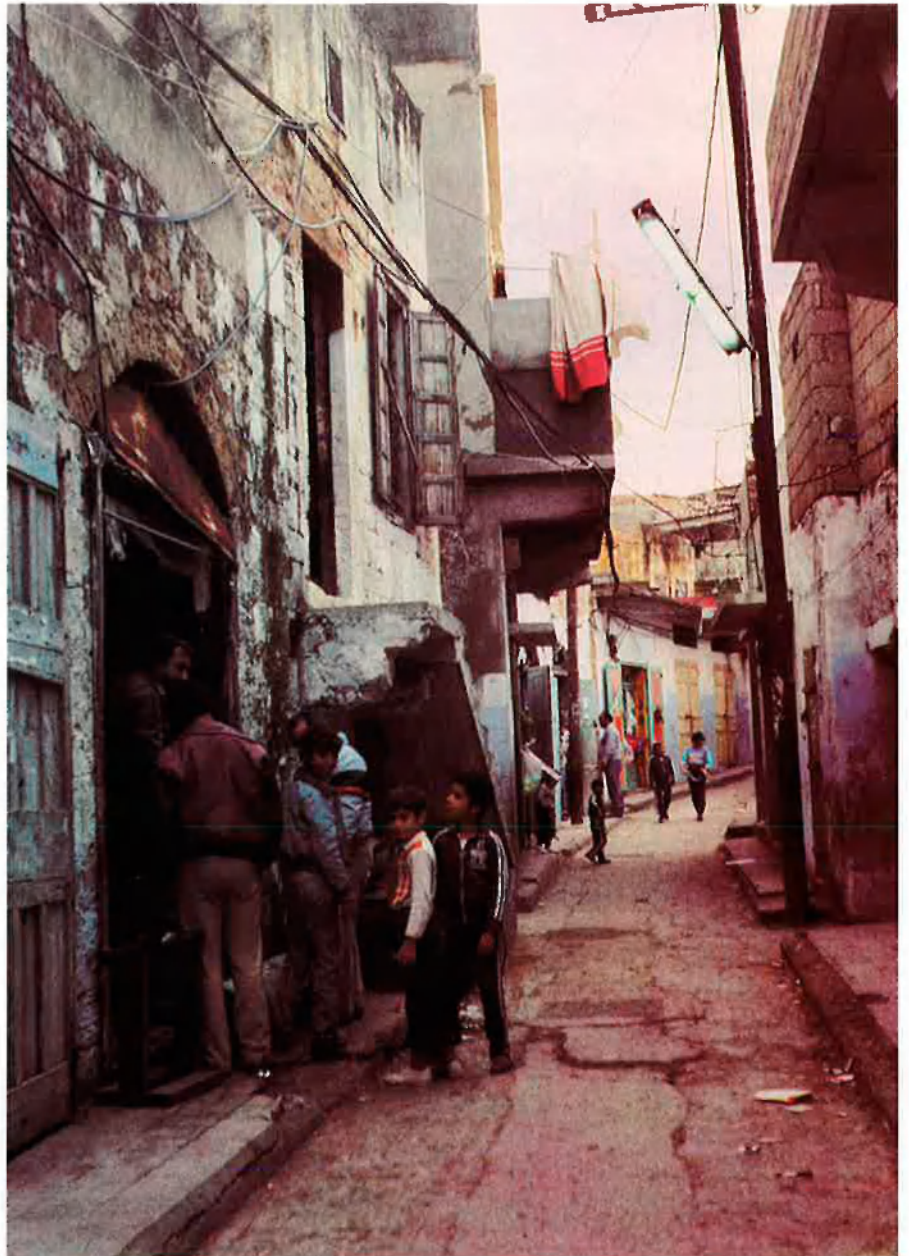
Ester Roig i Joana Mas

número u és el jueu. D'altra banda, tot està bé, parlar *de sobres* és buscar-se conflictes. No importa on ni amb qui es parle, qualsevol pot ser un *muhabar* (agent secret) i qualsevol comentari en contra del règim pot dur el ciutadà, i també l'estranger, a la presó. Els muhabarats, que en principi tenien la funció de detectar els terroristes israelians, desenvolupen també la de controlar, a nivell de carrer, els presumptes enemics del règim. Però a Síria hi ha pocs enemics del règim, si més no

La gent del carrer no parla de política nacional.

musulmana minoritària dins de Síria, els alanites, i és considerat com un dels presidents més prosoviètics dels països àrabs. Des de fa ja uns anys, la principal preocupació del govern ha sigut el conflicte libanès, que ha plantejat greus problemes interns i ha deteriorat d'alguna manera l'actual règim polític. A banda d'aquest problema i de tots els que s'engendren arran del conflicte del Pròxim Orient, al qual Síria no és tan indiferent, en aquest país es respira la pau. Una pau sotmesa a la llei del silenci i garantida per les forces militars. A Síria hi ha certes paraules que és millor no dir, la gent del carrer no vol parlar de política nacional, només ha ha dues coses clares: que la gran majoria són musulmans i que l'enemic

Els siris, davant el turista, presumeixen de viure bé, amb seguretat, en una societat on no hi ha problemes.

al carrer. És més, els siris presumeixen davant del turista de viure bé, amb seguretat, dins d'una societat on no hi ha problemes si un no se'ls busca.

Una altra cosa és la crisi econòmica que actualment es viu al país i que, en cas de no aturar-se, pot convertir-se en un malson intern per al règim de Hafez Al-Assad. No obstant això, a Síria no es passa fam, la gran majoria viu bé a la seva manera. Com que és un règim socialista, la població no ha entrat de ple en el teixit del consum i els articles considerats de luxe, com ara roba americana, tabac, begudes alcohòliques, pel·lícules de vídeo, eròtiques, revistes pornogràfiques, etc., ho aconsegueixen mitjançant el contraban al Líban. Un país que curiosament els musulmans anomenen «el París dels països àrabs», ja que, segons els joves siris, fer «la mili» a Beirut és una sort, «si no et maten, et pots fer ric fent contraban».

Però aquesta espècie de comerç il·legal no és patrimoni dels soldats; la resta de la població, sempre que pot, viatja al Líban a comprar els articles que no pot trobar al seu país. El trànsit diari de Damasc a Beirut és intens, hi ha

uns taxis (service) que realitzen aquest recorregut (anar i tornar) en menys d'un dia. Sols l'estranger té problemes per a creuar la frontera, necessita un visat especial i conèixer algú en aquest país que pugui respondre per ell. Totes aquestes formalitats són innecessàries per als siris que travessen la muntanya del Líban, sense cap tipus de problema. Més aviat al contrari, per a ells és un passeig que es tradueix a anar de compres. Unes compres en l'actualitat reduïdes a causa de la crisi econòmica, que per una altra banda ha fet reprendre a l'home musulmà que la seua dona pot treballar.

El pes del vel musulmà

«Ací la dona no pot dir res, sempre té un home darrere que vol protegir el seu honor. I per això, pot inclús matar-la. A Síria, tot i ser un dels països àrabs més alliberats en aquest aspecte, la dona no pot viure a soles, l'islam ho prohibeix. Davant d'això només li queda una alternativa, la d'acomodar-se a les normes socials i traure'n el millor partit», diu Majeda Al-Katseb, periodista palestina a Damasc.

Segons aquesta periodista, amenaçada de mort per la seva família, lluitar contra les lleis del seu país significa la discriminació i, en alguns casos, la mort. Una mort disfressada d'honor familiar i que exigeix sang per a salvaguardar-lo. «Si una dona musulmana s'independitza pel seu compte, la família es posa immediatament en contacte amb el govern i aleshores la policia va a cercar-la. En alguns casos són els veïns qui denuncien primer, ja que l'honor de la dona és cosa de tots. Si aquesta dona —diu Majeda Al-Katseb— viu amb un home i ha tingut un fill d'ell, el govern obliga aquesta a casar-s'hi; si no vol, el tanquen a la presó».

Un o dos mesos de presó és la màxima pena per a l'home; una nimietat si ho comparem amb el futur que espera a la dona que ha trencat les normes socials establertes per l'islam. Fa uns mesos va eixir al diari on treballa Majeda el cas d'una dona musulmana morta pel seu germà. «Amb la sang de la xicota, el germà va sollar la paret deixant les empremtes de les seues mans i davant de tots els veïns va dir: «Ara jo

tinc l'honor de la meua germana». Aquest home va estar a la presó sols una setmana i no el van sotmetre a judici».

Però la mort no és l'única solució per a la xicota que ha tingut un fill de fadrina; hi ha famílies, més moderades, que només es limiten a obligar-la a casar-se. També en alguns casos —segons conta la periodista palestina— la família calla *el delict*e de la filla i, si està embarassada, l'obliga a avortar.

«A Damasc és on es dona el percentatge d'avortaments i de cosides d'himen més elevat de tots els països àrabs».

Actualment, a Síria la dona no ha pogut traure's de sobre el pes del vel musulmà. La seva incorporació al món del treball no ha canviat, de moment, les coses. L'escàs percentatge de dones que arriben a la universitat es veuen atrapades en un garbuix de contradiccions: per un costat, hi ha el que pensen i, per l'altre, el que han de fer.

Anar en contra de les normes establertes per l'islam suposa pagar un preu massa alt. En opinió de la periodista palestina Majeda Al-Katzeb, trencar aquestes normes socials convertides en llei és una tasca difícil per a la dona musulmana adormida còmodament en les lletres de l'Alcorà. «El futur de la dona síria depèn en tot cas del govern,

Síria és un país de contrastos on el primer ministre de Cultura és una dona i on, sorprenentment, està ben vist matar una dona per a defensar l'honor familiar.

Un 17 per cent del pressupost va a parar a Defensa

Segons dades estadístiques de l'OTAN, el 17 per cent del pressupost de l'estat siri va a parar a les arquers militars. En l'actualitat aquest és un dels

«Ací, la dona no pot dir res, sempre té un home darrere que vol protegir el seu honor».

i aquest, de les lleis de l'islam. Fins i tot —diu Majeda— jo no crec que un altre govern més obert que el de Hafez Al-Assad preste suport a la dona. Al poble li agrada com està».

De fa 15 anys la dona síria pot votar en les eleccions al govern, tant central com municipal. Des de fa segles els conservadors de l'islam continuen mantenint que la dona ha de tenir la primera menstruació a casa del marit.

països àrabs més avançats en tecnologia militar i dels que més gasta en manteniment de les forces paramilitars i en l'estranger. El 1985 al Líban hi havia 57.000 (3 divisions) i uns 800 carros de combat mitjà. Actualment resulta difícil una estimació.

Síria compra quasi la totalitat del seu material militar a l'URSS, qui li facilita personal tècnic especialitzat. Aquests diners invertits en Defensa són

en opinió d'alguns estudiants, la causa de l'actual crisi econòmica; tanmateix, per a la resta de la població és una despesa necessària per a mantenir la seguretat davant l'enemic. El jueu, que, segons els siris, vol conquerir un estat fals que comença en l'Eufrates i arriba fins al Nil.

El sentit de l'hospitalitat

És a dir, que tota persona culta pertany a dues nacions, a la seua pròpia i a Síria. La història assegura que en aquest país l'home va descobrir els secrets de l'agricultura, de la metal·lúrgia i va inventar el primer alfabet de la terra. Religions, filosofies, el llenguatge del comerç, sistemes de desenvolupament urbà, intercanvis diplomàtics i culturals...; tot això va germinar a la Síria històrica. En l'actualitat totes aquestes gestes, que es van expandir pel món, romanen intactes al carrer.

Els siris són gent culta per herència i hospitalaris per naturalesa. En aquest país es pot dir això de: «el natiu pren la mà del turista i no la solta fins que no el veu creuar la frontera». Conèixer un siri es tradueix en una invitació immediata a sa casa on de segur no mancarà menjar, cafè i aigua. (Begudes alcohòliques, com el vi o el whisky, escassegen en al país, com a màxim es pot prendre una espècie d'anís nacional (l'Araq) i cervesa destil·lada). Les recepcions a la llar són tot un esdeveniment, ja que la vida social en aquest país es realitza a les cases. Per aquest motiu en tots els estats hi ha una sala expressa per a tal menester, que comunica directament amb la porta d'eixida. D'aquesta manera, la intimitat de la casa i de les dones resta servada. En aquestes sales de recepció, amfitrió i convidats mengen i parlen; però el més emocionant ve quan una de les dones entra a l'habitació per ordre del marit i balla la dansa del ventre davant de les visites mentre sona una música rítmica a colp del darabakke (un timbal de cos de fang cuit).

Això, que pot semblar una escena dels contes de *Les mil i una nit*, són situacions quotidianes que es donen actualment a la societat síria. Un país on a la gent li falta temps per a cobrir una atapeïda agenda social.

D'altra banda, la guerra al Líban, l'actual conflicte a Israel, tots els conflictes a l'Orient Mitjà, queden molt lluny. Síria, en una primera ullada, és un país on no passa res, on el turista se sent segur i protegit sempre que no pregunte massa. □